

รมต. ศึกษาธิการคนใหม่ (อย่าเปลี่ยนบ่อยได้ไหม) จาตุรนต์ ฉายแสง ประกาศนโยบาย รวมพลังยกระดับคุณภาพการศึกษา อ่านได้ที่ <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=33340&Key=hotnews>

เป็นนโยบายที่ผมสนับสนุนเต็มที่ทุกข้อ แต่มีข้อกังขาว่า รมต. จะบริหารงานอย่างไร เพื่อแก้ไขสภาพที่ กลไกในกระทรวงศึกษาธิการ และกลไกทางการเมืองที่เข้าไปครอบงำ และทำร้าย วงการศึกษาของประเทศ
กำจัดความชั่วร้าย ในวงการศึกษามาให้ไกลๆ ดำเนินไปตามคลองธรรม และเพื่อเป้าหมายคุณภาพของการศึกษาอย่างแท้จริง ไม่ใช่ผลประโยชน์ทางการเมือง หรือผลประโยชน์ส่วนตัวของคนบางกลุ่ม

จะเกิดผลได้จริง ต้องลดขนาดของกระทรวงศึกษาธิการส่วนกลางลงสัก ๑๐ เท่า คนที่ทำหน้าที่ด้านบริหารงาน ๔๐,๐๐๐ คน ลดลงเหลือ ๔,๐๐๐ คน ก็ยังน่าจะมากเกินไป

ผมสนใจมาตรการข้อ ๖ “๖.ส่งเสริมให้ออกชนและทุกภาคส่วนเข้าร่วมจัด และสนับสนุนการศึกษามากขึ้น โดยรัฐจะเข้าไปกำกับควบคุมเท่าที่จำเป็น เพื่อรักษาคุณภาพมาตรฐาน ” โดยขอเสนอว่า วิธีดำเนินการตามข้อนี้อย่างจริงจัง คือการใช้เงินงบประมาณจากภาษีของประชาชน สนับสนุนโรงเรียนของรัฐและโรงเรียนเอกชน อย่างเท่าเทียมกัน คือค่าใช้จ่ายต่อหัวนักเรียนของ รร. รัฐเป็นเงินเท่าไร รัฐต้องจ่ายให้ รร. เอกชนเท่ากัน เลือกสนับสนุนเฉพาะ รร. เอกชนที่พิสูจน์แล้วว่าคุณภาพสูง

ผมมีความเห็นว่า ปัญหาการศึกษาไทย เป็นปัญหาที่ลึกในระดับโครงสร้าง ที่ “หัวโต” (แต่ไม่มีสมอง) และอยู่ที่บริหารแบบรวมศูนย์ โดยไม่ต้องรับผิดชอบต่อผลงานที่ตกต่ำ

นี่คือการเข้าร่วมมือของผมกับ รมต. จาตุรนต์ ตามข้อ ๖ นี้ คือร่วมโดยให้ข้อคิดเห็น

ผมขอแสดงความชื่นชมมาตรการข้อ ๒ ส่วนที่ว่า “มีการพัฒนาระบบประเมินวิทยฐานะครูให้เชื่อมโยงกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน”

ในมาตรการข้อ ๑ “ปฏิรูปให้มีการเชื่อมโยงกันทั้งหลักสูตร และการเรียนการสอนในโลกยุคใหม่ การพัฒนาครู ระบบการทดสอบ การวัดและประเมินผล” ผมขอเสนอว่า ต้องกระจายอำนาจในเรื่องเหล่านี้ ให้แก่โรงเรียนและครู เริ่มด้วยการกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบ และสนับสนุนทรัพยากรในการทำงาน ให้แก่โรงเรียนหรือครูที่มีผลงานดี ผลงานดีหมายถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องมีการนิยาม สำหรับใช้งาน ต้องไม่คิดค้นๆ เพียงที่ผลสอบ

O-NET

ระบบคิด วัฒนธรรมรวมศูนย์ วัฒนธรรมอำนาจ สั่งการจากเบื้องบน ในวงการศึกษา คือตัวการบั่นทอนคุณภาพการศึกษาไทย ทำให้ครูไร้ศักดิ์ศรี มุ่งแต่ทำตามคำสั่ง ไม่มีโอกาสฝึกฝนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่มีความภูมิใจในศักดิ์ศรีของความเป็นครู

ระบบวัฒนธรรมของวงการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทำลายศักดิ์ศรีของความเป็นครู

มาตรการตามข้อ ๑ หากยังดำเนินการตามวัฒนธรรม คุณค่า เดิมๆ จะไม่ทำให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น

นี่คือการตอบสนองข้อเรียกร้องของท่าน รมต. ศึกษาธิการ จาตุรนต์ ฉายแสง

วิจารย์ พานิช

๑๗ ส.ค. ๕๖